

Mendelova zemědělská a lesnická univerzita v Brně

17.5. 2016, Brno
Připravil:
Dr. Ing. Petr Marada

Představení úspěšně realizovaných projektů vztahujících se k lesnímu hospodářství, myslivosti a ekologickým přístupům k přírodě a krajíně realizovaných z Programu rozvoje venkova 2007 - 2013

Seminář
„Program rozvoje venkova 2014 – 2020 pro myslivce a lesníky“

strana 2

Jak bylo využito PRV 2007 – 2013 pro ozeleňovánítvorbu zelené infrastruktury....

Přehled úspěšně realizovaných projektů

strana 3

- Ekoagropodnikání zaměřené na rozvoj mimoprodukčních funkcí agrární krajiny**
 Poskytovatel: Ministerstvo zemědělství, Program rozvoje venkova
 Registrační číslo projektu: 07/001/13200/562/000
- Agroenvironmentální opatření - biopásy, zatravňování orné půdy, hospodaření v extenzivních sadech**
 Poskytovatel: Ministerstvo zemědělství, Program rozvoje venkova
 Číslo projektu: 11/F2/550/000987
- Odborné vzdělávání o ekoagropodnikání zaměřené na zachování a údržbu krajiny**
 Poskytovatel: Ministerstvo zemědělství ČR, Program rozvoje venkova
 Registrační číslo projektu: 09/007/1310b/564/003645/1
- Zalesňování zemědělské půdy v k.ú. Šardice a Násedlovice**
 Poskytovatel: Ministerstvo zemědělství, Program rozvoje venkova
 Číslo projektu: 09/F04/550/000194

Kdo a odkud

Kdo jsem....

strana 5

Proč o tom hovoříme zde - zákon o myslivosti!

- Myslivostí rozumíme soubor činností prováděných v přírodě ve vztahu k volně žijící zvěři jako součásti ekosystému a spolková činnost směřující k udržení mysliveckých tradic a zvyků jako součásti českého národního kulturního dědictví
- V zájmu ochrany zvěře jsou uživatelé polních honiteb povinni pečovat o zakládání remízků a jiných vhodných úkrytů pro zvěř a uživatelé lesních honiteb o zakládání poliček pro zvěř....**

Zákon o myslivosti přikazuje myslivcům, aby pečovali o přírodu a krajinu !

Známe to naše myslivecké hřiště???

strana 7

Agroekosystém jižní Moravy....

strana 8

Reálné zemědělské podnikání...

strana 9

Stále více intenzivní....

Agroekosystém jižní Moravy....

strana 11

Agroekosystém jižní Moravy....

strana 12

Monokultury....

strana 13

Monokultury....

Klesá biodiverzity....

strana 15

Člověk (zemědělec) tím, že nahrazuje přirozené ekosystémy monokulturou, snižuje odolnost ekosystému a potažmo schopnost zemědělské krajiny poskytovat EKOSYSTÉMOVÉ SLUŽBY

- např. neprostupnost krajiny, přemnožení černé zvěře, likvidace zvěře drobné...

Co dále....

strana 16

Problém vody....

strana 17

Problém vody....

strana 18

Problém vody....

strana 19

Problém vody....

strana 20

Rychlý odtok z krajiny....

strana 21

Co na to myslivci.....

Co na to myslivci.....

Co na to myslivci.....

Nájemci....

strana 26

Vztah intenzivně hospodařících zemědělců k přírodě není vztah partnerů žijících v symbióze; lze ho přirovnat ke vztahu tasemnice trápící psa nebo plísňé parazitující na brambore (DORST 1974).

Nájemníci díky preferenci monokultur a velkých půdních bloků pokračují v rozvracení dnes již téměř neexistující hospodářské struktury, která byla důležitá pro život na venkově. Tímto je dále podporován tzv. **kořistnický způsob hospodaření** (v německy mluvících zemích Raubwirtschaft – viz. (DORST 1974), který **vede ve většině případů k „vyloupení a znásilnění“ půdy** „tzv. tržními osevními postupy“ s vizí okamžitého zisku.

Stav zemědělské krajiny, polních honiteb....

V ČR, obdobně jako ve většině Evropy, nejrozšířenější typ prostředí (54,2 % plochy státu).

Historie - nejzávažnější zvrat ve vývoji - 50. léta - kolektivizace - masivní likvidaci ekostabilizačních prvků

- přeměna tradičního zemědělství na průmysl. velkovýrobu (70. léta)
- odvodněno více jak 1 mil. ha půdy,
- odvodněné plochy s trvalými travními porosty zomřely
- změněna krajinná mozaika a celková struktura druhů pozemků,
- zmizely remízky, meze i mokřady jako přirozená stanoviště pro rostliny a živé organismy, která ovlivňují biodiverzitu a ekostabil. funkce v krajině.
- Hospodářské zásahy - zhoršily retenční (zadržovací) schopnost území, změny vodního a živinného režimu krajiny.

...jaké to má důsledky?

strana 29

- Eroze a ztráta úrodnosti půdy
- Kontaminace vody, půdy, ovzduší
- **Neprostupná krajina**
- **Ztráta biodiverzity**
- **Úbytek druhů živočichů a rostlin**
- **Přemnožení spárkaté zvěře (prase divoké....)**
- **Odosobňování venkova**
- **Škody způsobené zvěří a na zvěři**
- Finanční nestabilita
- **Konec lidové myslivosti....myslivost jako koníček...**

Civilizační nemoci zvěře

Monodietní syndrom Methemoglobinémie

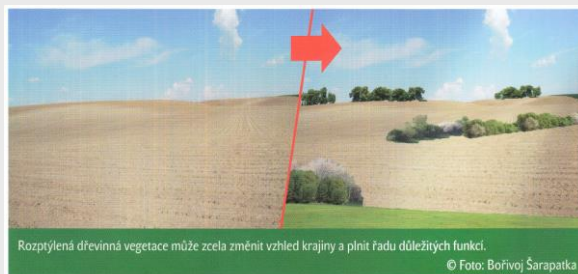

Jak z toho ven... myslivci?

- Chránit přírodu a krajinu (aktivně, neproklamovat...)
-provádění agroenvironmentálně - klimatických opatřeních...
-pečovat a zakládat krajinné prvky.....
- ...účastnit se procesu pozemkových úprav... sbor zástupců, realizace plánu společných zařízení po KPÚ

strana 34

Cíl – pozemkové úpravy!

Rozptýlená dřevinná vegetace může zcela změnit vzhled krajiny a plnit řadu důležitých funkcí.

© Foto: Bořivoj Šarapatka

Proč hovoříme s myslivci o pozemkových úpravách?

....aby jsme mohli hrát dobrý fotbal, musíme mít odpovídající hřiště....

....aby jsme mohli dělat dobře myslivost, musíme mít odpovídající honitbu....

Pozemkové úpravy – podporovány z PRV 2007 - 2013

- se zpracovávají podle zákona, podle prováděcí vyhlášky k tomuto zákonu , řídí se správním řádem a předpisy na úseku katastru nemovitostí.

Celý proces zpracování pozemkových úprav je možné shrnout do čtyř etap:

- zahájení PÚ
- zpracování návrhu PÚ
- schválení návrhu PÚ
- realizace PÚ

Na všech etapách musí participovat myslivci!!!!

Pozemkové úpravy - cíle

Pozemkovými úpravami se ve veřejném zájmu

- prostorově a funkčně uspořádávají pozemky,
- scelují se nebo dělí a
- zabezpečuje se jimi přístupnost a využití pozemků a
- vyrovnání jejich hranic tak,

aby se vytvořily podmínky pro racionální hospodaření vlastníků půdy.

V těchto souvislostech se k nim uspořádávají vlastnická práva a s nimi související věcná břemena.

(§ 2 zákona 139/2002 Sb., o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech).

Pozemkové úpravy - cíle

strana 38

Současně se jimi **zajišťují podmínky pro zlepšení životního prostředí, ochranu a zúrodnění půdního fondu, vodní hospodářství a zvýšení ekologické stability krajiny.**

Výsledky pozemkových úprav slouží pro obnovu katastrálního operátu a jako **nezbytný podklad pro územní plánování.**

strana 42

Cíl – úrodná půda

Chceme pestrou zemědělskou krajinu strana 43

**Chceme
chránit půdu**

Chceme pestrou zemědělskou krajinu strana 44

Chceme zadržet vodu

Chceme druhovou rozmanitost, pestrost strana 45

Chceme dát prostor původním druhům
plevelných rostlin v agroekosystému,
opylovačům rostlin.....

Chceme druhovou rozmanitost, pestrost strana 46

Chceme dát prostor volně žijícím živočichům
a predátorům škůdců

Chceme druhovou rozmanitost, pestrost strana 47

Chceme dát prostor
zvěři

Chceme druhovou rozmanitost, pestrost strana 48

Chceme atraktivní, prostupnou krajinu
pro obyvatele venkova a zajímavou pro
investory

Průběh řízení o pozemkových úpravách

Zahájení řízení

- veřejná vyhláška (PÚ, dotčené obce, internet)
- vyzoomnění DO (30 dnů na zaslání podmínek)

Úvodní jednání –

- pozvánky „do vlastních rukou“, oznámení o konání (PÚ, dotčené obce, internet)

Zjišťování průběhu hranic pozemků

- obec – vyhlášení obnovy operáturu
- dohoda s KÚ – složení komise pro zjišťování průběhu hranic
- ředitel PÚ – jmenování komise
- pozvánky „do vlastních rukou“ (nejméně týden předem), dopis (PÚ, obec, internet)
- KÚ – seznam parcel dotčených PÚ

Soupis nároků vlastníků

- vyvěšení dokumentace (PÚ, obec)
- dopis + nárok do vlastních rukou (dopis - internet)

Plán společných zařízení

- posoudí sbor
- schválí zastupitelstvo na veřejném zasedání
- předložení plánu DO (do 30 dnů vyjádření)

Návrh nového uspořádání

- pozvánky k jednání „do vlastních rukou“, k vyjádření se k návrhu „do vlastních rukou“, oznámení o termínech jednání, vyjádření (PÚ, obec, internet)
- vystavení návrhu – oznámení o vystavení návrhu „do vlastních rukou“, dopis (PÚ, obec, internet), dokumentace návrhu PÚ – PÚ + obec
- závěrečné jednání („na hnědou“), oznámení o konání (PÚ, obec, internet)

Rozhodnutí o schválení návrhu PÚ

- veřejná vyhláška (PÚ, obec, internet)
- KÚ – pravomocné rozhodnutí k vyznačení do KN

Rozhodnutí o výměně ...

- veřejná vyhláška (PÚ, obec, internet)

Myslivci –

provádí se průzkum území a analýza současného stavu 1/2

- **zjišťuje se skutečný stav využívání území** z hlediska zemědělské výroby, ochrany půdy, krajinného prostředí a všech faktorů, které mohou ovlivnit plán společných zařízení,
- **způsob současného užívání pozemků** a označení jejich hranic,
- **dopravní zatížení, technický stav všech komunikací** včetně jejich součástí a příslušenství a přístup na pozemky,
- **degradace půdy**, heterogenita pozemků, **zjištění projevů vodní a větrné eroze** (například smyvy, zamokření, dráhy soustředěného odtoku vody, ryhy, strže, deřlance, akumulace); současný stav eroze se dokladuje výpočtem míry erozního ohrožení,
- **technický a funkční stav** odvodnění a závlah pozemků, stav koryt **vodních toků a vodních děl** umístěných v těchto korytech z hlediska možnosti odvádění povrchových vod z povodí vodního toku, technický a funkční stav vodních nádrží,

Průzkum území a analýza současného stavu 2/2

- rozmístění a stav všech prvků sloužících k ochraně proti vodní a větrné erozi, **rozmístění a stav ochranné zeleně a dalších prvků významných pro tvorbu a ochranu krajiny včetně uchování krajinného rázu (například větrolamy, meze, dřeviny rostoucí mimo les)**,
- výskyt skládek odpadů, sloupů elektrického vedení, studní, popřípadě dalších specifických zvláštností území,
- potřeba zúrodňovacích opatření, asanačních opatření na degradovaných a kontaminovaných půdách.

- **Koeficient ekologické stability**

Sbor zástupců 1/2

Vlastníci pozemků řešených v PÚ si zvolí na dobu provádění PÚ sbor, který zastupuje vlastníky v rozsahu činností uvedených v § 5 zákona, popřípadě jedná za vlastníky na základě a v rozsahu jejich zplnomocnění.

- Sbor se volí po zahájení řízení o PÚ na úvodním jednání.** Pro účely volby sboru připadá spoluvlastníkům jen 1 hlas. **Sbor je zvolen nadpoloviční většinou přítomných vlastníků.** Při jednoduchých PÚ lze od volby sboru upustit. Nepodaří-li se sbor při KPÚ ani opakovaně zvolit a trvá-li potřeba těchto úprav, lze od volby sboru upustit.
- Sbor spolupracuje při zpracování návrhu PÚ, posuzuje jeho jednotlivé varianty a navrhovaná opatření, vyjadřuje se k plánu společných zařízení, k podaným připomínkám v průběhu PÚ, k návrhu PÚ a spolupracuje při realizaci schválených PÚ.**
- Členství ve sboru nesmí být odmítnuto vlastníky, jehož pozemky zahrnují alespoň 10 % z výměry pozemků, na kterých budou prováděny PÚ, pokud o to požádá nejpozději v den konání volby sboru. **Dalším nevoleným členem sboru je ředitel PÚ nebo jím pověřený pracovník PÚ a zástupce obce.** Sbor zvolí ze svého středu předsedu, který svolává schůze sboru a řídí jejich jednání.

Sbor zástupců 2/2

- Sbor se volí vždy (s podmínkou souhlasu navržených kandidátů sboru). Od volby sboru lze upustit jen u jednoduchých PÚ.
- PÚ stanoví počet členů sboru, který musí být vždy lichý, v rozsahu 5 až 15 členů podle celkového počtu vlastníků a podle rozsahu řešeného území.**
- Volba sboru je platná, jestliže:**
 - odsouhlasí nutnost volby sboru nadpoloviční většina vlastníků na úvodním jednání (jen u jednoduchých PÚ),
 - odsouhlasí způsob volby nadpoloviční většina přítomných vlastníků, přičemž každý přítomný vlastník má jeden hlas, v případě spoluvlastnictví připadá všem spoluvlastníkům dohromady jen jeden hlas,
 - navržení kandidátů na členství ve sboru kandidaturu přijmou,
 - členství ve sboru nesmí být odmítnuto vlastníky, jehož pozemky zahrnují alespoň 10 % z výměry pozemků, na kterých budou prováděny PÚ,
 - je zvolen ten kandidát, který obdržel nadpoloviční většinu hlasů přítomných vlastníků,
 - je zvoleno nejméně pět členů sboru.
- Není přípustné zastupování zvoleného člena sboru jinou osobou.**

Plán společných zařízení

Návrhu nového uspořádání pozemků vlastníků předchází zpracování plánu společných zařízení, kterými jsou zejména:

- opatření sloužící ke zpřístupnění pozemků** jako polní nebo lesní cesty, mostky, propustky, brody, železniční přejezdy a podobně,
- protierozní opatření pro ochranu půdního fondu** jako protierozní meze, přírůhy, zasakovací pásy, záchytné příkopy, terasy, větrolamy, zatravnění, zalesnění a podobně,
- vodohospodářská opatření** sloužící k neškodnému odvedení povrchových vod a ochraně území před záplavami jako nádrže, rybníky, úpravy toků, odvodnění, ochranné hráze, suché poldry a podobně
- opatření k ochraně a tvorbě životního prostředí**, zvýšení ekologické stability jako místní územní systémy ekologické stability, doplnění, popřípadě odstranění zeleně a terénní úpravy a podobně.

V případě společných zařízení technického charakteru jde o nové stavby nebo o rekonstrukce, popřípadě modernizace stávajících.

Plán společných zařízení posoudí sbor zástupců nebo vlastníci, není-li sbor zvolen, a schválí jej zastupitelstvo obce na veřejném zasedání

Pozemkový úřad předloží zpracovaný plán společných zařízení dotčeným orgánům státní správy, které se k němu do 30 dnů písemně vyjadří. Jejich souhlasné stanovisko nahrazuje opatření (rozhodnutí, souhlas, povolení výjimky) podle zvláštních právních předpisů.

Hlavní přínos KPÚ 1/2

Na prvním místě: výsledek KPÚ - **nové mapové dílo** (ve formě digitální katastrální mapy v měřítku 1:2000), kde všechny nemovitosti evidované v katastru jsou geometricky a polohově určeny číselným vyjádřením hranic pozemků daným souřadnicemi lomových bodů určených v S-JTSK (souřadnicový systém Jednotné trigonometrické sítě katastrální). Zápisem KPÚ do katastru nemovitostí tedy dojde k jednoznačnému určení a nepochybnosti vlastnictví k pozemkům.

Možnost scelení rozptýlených drobných pozemků do větších půdních celků, vyrovnání hranic pozemků, **vyřešení přístupu** na každý zemědělský pozemek z navržené cestní sítě.

Dalším přínosem je možná **realizace navržených opatření** dle schváleného plánu společných zařízení. Na tato opatření jsou poskytovány finanční prostředky ze státního rozpočtu, popř. z příslušných fondů Evropské unie.

Hlavní přínos KPÚ 2/2

- Nesporným přínosem pro vlastníky pozemků je skutečnost, že státní **pozemkový úřad zabezpečí (organizačně i finančně), aby nové uspořádání pozemků bylo vytyčeno a označeno v terénu** podle potřeby vlastníků, a to nejdříve po nabytí právní moci rozhodnutí

o schválení návrhu komplexních pozemkových úprav.

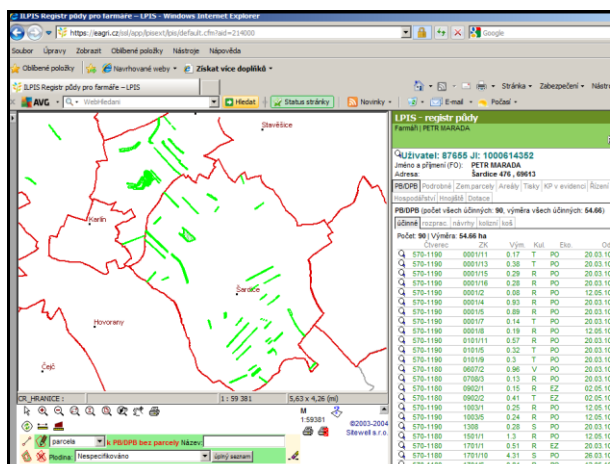
- Možnost vypořádání **/reálného rozdělení/** spoluvlastnictví k pozemkům v obvodu KPÚ, je to možné na základě písemné dohody všech spoluvlastníků

- Nemalým přínosem je také skutečnost, že zpracováním návrhu KPÚ se obci vytváří podmínky pro **čerpání finančních prostředků z různých fondů Evropské unie.**

Další přínos pozemkových úprav

strana 57

- „Padají“ nájemní smlouvy
- Myslivci mají možnost umisťovat své pozemky pod společné zařízení..... aneb jak zajistit, aby biokoridor byl myslivců**
- Cesta, jak ovládnout zelenou infrastrukturu, získat pozemky, zakládat krajinné prvky a zajistit jejich funkčnost a na tomto profitovat.....**

Úspěšně realizované projekty - Biopásy

Alternativa k monokultuře....

strana 60

Mokřad....

strana 62

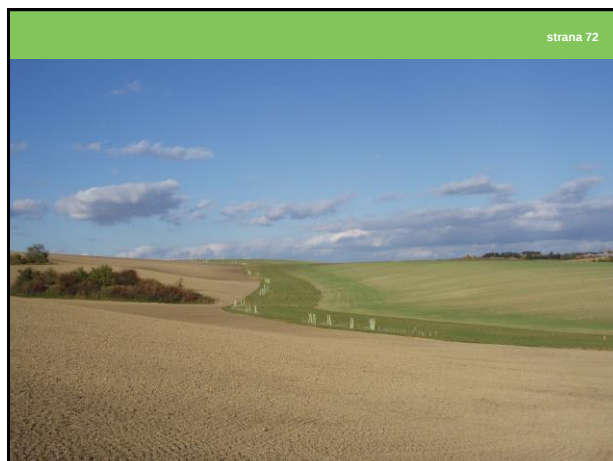
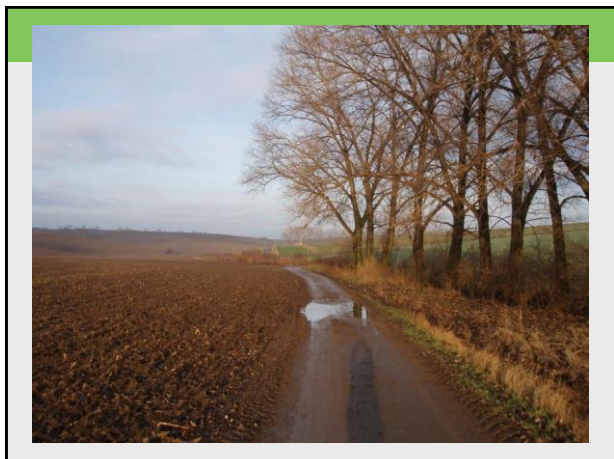
Biokoridor.....

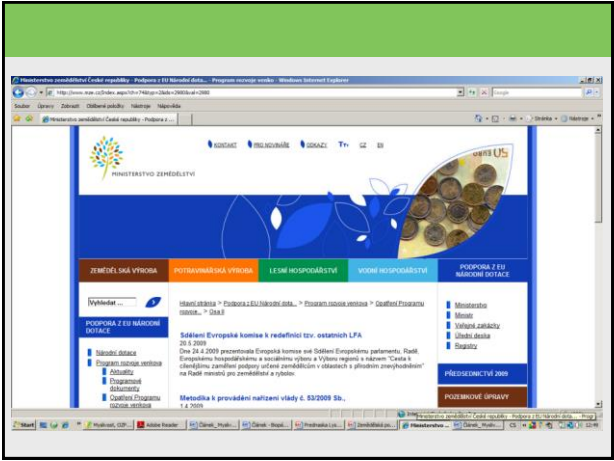
strana 64

Polní cesty.....

... i díky pozemkovým úpravám....
čestné uznání...Cena české krajiny

strana 74